

ประเด็นความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ฉบับที่ D17 6 มี.ค. 68		วิทยาลัยการทัพบก
ประเด็น ความสัมพันธ์ ไทย-กัมพูชา	กรณีขัดแย้ง ไทย-กัมพูชาที่มีมาอย่างต่อเนื่องกับสาเหตุที่ซ่อนอยู่	
ประเด็นสำคัญ	<ul style="list-style-type: none"> - กรณีความขัดแย้ง ของ ไทย และ กัมพูชา ในอดีต - กรณีปรากฏคหิขณะทหกรกัมพูชานำคณะแม่บ้านมีการร้องเพลงปลุกใจที่ปราสาทตาเมือนธม และการเผาศาลาตรีมุข ที่ จ.อุบลราชธานี - การวิเคราะห์สาเหตุที่อาจเป็นไปได้ 	

ความขัดแย้งระหว่างไทยและกัมพูชาเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงหลายปีที่ผ่านมา โดยเฉพาะในเรื่องของพื้นที่ทับซ้อนทางภูมิศาสตร์ เช่น การอ้างสิทธิ์เหนือปราสาทพระวิหาร ปราสาทพระวิหารตั้งอยู่บนเขาพระวิหาร ซึ่งมีพื้นที่บางส่วนอยู่ในเขตแดนของไทย ขณะที่ส่วนใหญ่ของปราสาทตั้งอยู่ในเขตแดนของกัมพูชา ในปี 1962 ศาลโลก (International Court of Justice: ICJ) ได้ตัดสินให้ปราสาทพระวิหารเป็นของกัมพูชา แม้จะมีการโต้แย้งจากไทยที่เห็นว่าเป็นพื้นที่ที่ไทยควรมีสิทธิ์เหนือปราสาทนี้ กรณีการอ้างสิทธิ์เกาะกูด ของกัมพูชาที่ขัดแย้งกับไทย เป็นอีกหนึ่งปัญหาความขัดแย้งในเรื่องของการอ้างสิทธิ์ทางดินแดนระหว่างสองประเทศ ซึ่งเกิดขึ้นในช่วงหลายปีที่ผ่านมา โดยมีข้อพิพาทเกี่ยวกับการกำหนดเขตแดนระหว่างไทยและกัมพูชาในพื้นที่บริเวณอ่าวไทย เกาะกูดตั้งอยู่ใกล้ชายฝั่งของประเทศไทยในจังหวัดตราด แต่ยังคงอยู่ในบริเวณที่มีข้อขัดแย้งเกี่ยวกับเขตแดนระหว่างไทยและกัมพูชา กัมพูชาอ้างว่าเกาะกูดเป็นส่วนหนึ่งของเขตแดนของกัมพูชา ซึ่งเป็นการอ้างสิทธิ์ที่สร้างความกังวลให้กับไทย เนื่องจากเกาะนี้เป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่มีความสำคัญ ในช่วงปี 2008-2009 กัมพูชาได้ยื่นคำร้องต่อการประชุมของสหประชาชาติและองค์การระหว่างประเทศ เพื่ออ้างสิทธิ์เหนือเกาะกูด ซึ่งเป็นการยืนยันว่าภูมิภาคนี้อยู่ในเขตแดนของกัมพูชา การเคลื่อนไหวนี้ทำให้ประเทศไทยแสดงความไม่พอใจ เนื่องจากไทยเห็นว่าเกาะกูดเป็นส่วนหนึ่งของดินแดนของไทย และการอ้างสิทธิ์ของกัมพูชาถือเป็นการขัดแย้งกับเส้นเขตแดนที่ประเทศไทยยึดถือ ปัญหานี้มีรากฐานจากการที่ทั้งสองประเทศมีมุมมองที่แตกต่างกันในเรื่องของการตีความเส้นเขตแดน ซึ่งบางส่วนอาจเกิดจากการทับซ้อนของการอ้างสิทธิ์ในพื้นที่ทางทะเล ทั้งไทยและกัมพูชาไม่สามารถหาข้อตกลงที่ยั่งยืนเกี่ยวกับพื้นที่ในอ่าวไทยและการอ้างสิทธิ์เหนือเกาะกูดได้ ซึ่งกลายเป็นการขัดแย้งทางการทูตที่ต่อเนื่อง

ความขัดแย้งระหว่างไทยและกัมพูชาไม่ได้จำกัดอยู่แค่ในกรณีของปราสาทพระวิหารและเกาะกูด แต่ยังคงครอบคลุมถึงข้อพิพาทที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ชายแดน อื่น ๆ และทรัพยากรธรรมชาติในเขตทะเลและแม่น้ำ การขัดแย้ง

ในพื้นที่บริเวณปากแม่น้ำโขงก็เป็นอีกหนึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างไทยและกัมพูชา โดยทั้งสองประเทศอาจมีข้อพิพาทเกี่ยวกับสิทธิ์ในพื้นที่ชายฝั่งของแม่น้ำโขง ซึ่งมีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรน้ำและที่ดินในพื้นที่นั้น ๆ

และเมื่อเร็ว ๆ นี้ ปรากฏกรณี คลิปขณะทหารกัมพูชานำคณะแม่บ้านขึ้นเยี่ยมชมปราสาทตาเมือนธม อ.พนมดงรัก จ.สุรินทร์ ก่อนจะมีการร้องเพลงปลุกใจ ทำให้ทหารไทยที่ประจำอยู่ในพื้นที่เข้าเจรจาและให้ทหารกัมพูชาหยุดการกระทำที่แสดงออกเชิงสัญลักษณ์ ซึ่งทำให้ทหารฝั่งกัมพูชาแสดงความไม่พอใจ ผู้บัญชาการกองกำลังสุรนารี ระบุว่า เหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นเมื่อวันที่ 13 ก.พ.ที่ผ่านมา ขณะผู้นำหน่วยทหารของกัมพูชานำคณะแม่บ้านและพลเรือนจำนวนหนึ่ง ขึ้นไปเยี่ยมชมปราสาทตาเมือนธม ก่อนจะพบว่ามีพลเรือนที่มาพร้อมกับคณะได้ร้องเพลงลักษณะเป็นเพลงปลุกใจ เป็นเพลงที่ชื่อว่าแดนดินเขมร ณ บริเวณตัวปราสาท ทำให้หน่วยทหารในพื้นที่ของไทยเข้าหักเตือนและให้หยุดการกระทำดังกล่าว

ผู้บัญชาการกองกำลังสุรนารี ระบุว่า อธิปไตยของไทย คาบเกี่ยวกับแดน ที่ผ่านมาฝ่ายไทยอนุโลมให้สักการะตัวปราสาทตาเมือนธมได้ 09.00 - 15.00 น.ทุกวัน แต่ห้ามเชิงสัญลักษณ์ สุ่มเสี่ยงให้เกิดของกัมพูชาได้ พุดคุยกับ

เนื่องจากเป็นการสุ่มเสี่ยง ผู้
อีกว่า ปราสาทตาเมือนธมอยู่ใน
พื้นที่ซึ่งยังไม่มีมีการปักปันเขต
พลเรือนและทหารกัมพูชาขึ้นไป
ตามเวลาที่กำหนด ตั้งแต่เวลา
ไม่ให้มีการกระทำที่แสดงออก
ความเข้าใจผิด ทั้งนี้ การกระทำ
ผู้บังคับบัญชาทหารในฝั่ง

กัมพูชา ตามช่องทางคณะกรรมการชายแดนไทย-กัมพูชา (RBC) โดยได้ทำหนังสือประท้วงเหตุการณ์ดังกล่าว ซึ่ง
ทางการกัมพูชารับทราบและขณะนี้สถานการณ์คลี่คลายแล้ว ซึ่งครั้งนี้ไม่ใช่เหตุการณ์แรก เมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2567 ก็
เคยเกิดมาแล้วและกองกำลังสุรนารีก็ทำหนังสือประท้วงแบบเดียวกัน

และเมื่อ วันที่ 1 มี.ค. ปีนี้ เกิดเหตุการณ์ระหว่าง ไทย กับ กัมพูชาขึ้นอีกครั้งที่พื้นที่ช่องบก ต. โดมประดิษฐ์
อ.น้ำยืน จ.อุบลราชธานี มีการเผาศาลาไทย หรือเรียก ศาลาตรีมุข หรือ ศาลารวมใจ ก็คือสิ่งเดียวกัน ซึ่งเป็นศาลา
สันติภาพตรงช่องบก รอยต่อไทย ลาว กัมพูชา ซึ่งศาลานี้สร้างมานานมากแล้วตั้งแต่ปี พ.ศ. 2536 และเอาไว้สำหรับ
ทำกิจกรรมของทั้งสามประเทศ มีการโดนทุบทำลาย และ เผาไหม้ โดยมีการกล่าวหาว่าศาลาดังกล่าวอยู่ลึกเข้าไปใน
พื้นที่ของกัมพูชา หากไทยต้องการใช้ต้องขออนุญาตก่อน

สาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดเป็นประเด็นโต้แย้งของทั้งสองประเทศในการอ้างสิทธิ์เหนือดินแดนบริเวณที่เป็น
พื้นที่ทับซ้อน ของ ไทย และกัมพูชา มีดังต่อไปนี้ **การอ้างอิงแผนที่คนละฉบับ** การปักปันเขตแดนไทยยึดถือต้นไม้
เป็นจุดอ้างอิง แต่ในปัจจุบันไม่สามารถตรวจพบตำแหน่งของต้นไม้ดังกล่าว ทำให้แนวเขตแดนคลาดเคลื่อนไม่ได้รับ
การยอมรับ **หลักเขตแดนเดิมชำรุดสูญหาย** หรือถูกเคลื่อนย้ายไม่สามารถหาจุดปักปันเดิมได้ **การเปลี่ยนแปลงทาง
สภาพภูมิศาสตร์**ทั้งจากการกระทำโดยธรรมชาติและจากการกระทำของมนุษย์ **การรุกล้ำดินแดน**ซึ่งกันและกันทั้ง
โดยเจตนาและไม่เจตนา **สนธิสัญญาที่มีความไม่เป็นธรรม** โดยเฉพาะรายละเอียดในสนธิสัญญาว่าอย่างหนึ่ง แต่แผน
ที่ประกอบสนธิสัญญาเป็นอีกอย่าง เช่น กรณีเขาพระวิหาร

แต่ก็อาจมีเหตุผลที่มากกว่านี้ซ่อนอยู่ก็ได้ ที่เป็นเหตุให้ ทางประเทศกัมพูชาแสดงออกอย่างก้าวร้าวในหลาย
เหตุการณ์ ดังต่อไปนี้ 1. **ความคิดของทั้งสองประเทศที่ไม่เหมือนกัน** ทางฝ่ายไทยคิดว่ากัมพูชาเป็นมิตร แต่ ทาง
กัมพูชาไม่ได้คิดเช่นนั้น 2. **การปรับปรุงกองทัพของกัมพูชา** จนมีความทันสมัยขึ้น จึงพยายามสร้างความขัดแย้ง

ขึ้นมา ไม่มีการเคารพกติกา หรือ MOU ตามที่ตกลงกันไว้ด้วยคิดว่า หากมีการปะทะกัน กัมพูชาจะได้เปรียบ หรือ 3. อาจจะมาจากสาเหตุทางการเมือง เหตุการณ์นี้อาจเป็นการแสดงพลังและอำนาจของรัฐบาลที่นำโดยพรรคประชาชนกัมพูชา (CPP) บางครั้ง ความขัดแย้งระหว่างไทยและกัมพูชาก็ถูกใช้เป็นเครื่องมือในการกระตุ้นความรู้สึกชาตินิยมหรือปกป้องอำนาจทางการเมืองภายในประเทศ ตัวอย่างเช่น ในช่วงที่ทั้งสองประเทศมีการเลือกตั้งหรือวิกฤติทาง

การเมืองภายใน การสร้างสถานการณ์การขัดแย้งกับประเทศเพื่อนบ้านอาจช่วยกระตุ้นความรู้สึกเป็นเอกภาพภายในชาติได้ หรือ เป็นการเรียกคะแนนเสียงให้กับพรรครัฐบาลเพื่อการเลือกตั้งในสมัยหน้าก็ได้ 4. อิทธิพลจากประเทศมหาอำนาจ ความขัดแย้งในบางครั้งอาจได้รับการสนับสนุนหรือการแทรกแซงจากประเทศมหาอำนาจที่มีความสนใจในภูมิภาคนี้ เช่น จีน สหรัฐฯ หรือประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่อาจมองว่า การขัดแย้งระหว่างไทยและกัมพูชาจะช่วยเพิ่มอิทธิพลหรือผลประโยชน์ของตนในภูมิภาค

ความขัดแย้งระหว่างไทยและกัมพูชาเกี่ยวกับดินแดนและทรัพยากรธรรมชาติมีรากฐานมาจากข้อพิพาททางภูมิศาสตร์ การตีความแผนที่ และการไม่สามารถปักปันเขตแดนได้อย่างชัดเจน แม้ทั้งสองฝ่ายจะมีความพยายามในการแก้ไขปัญหาผ่านช่องทางทางการทูต แต่การแสดงออกเชิงสัญลักษณ์และการเคลื่อนไหวทางการเมืองการทหารยังคงสะท้อนถึงความตึงเครียดที่ลึกซึ้ง ซึ่งอาจมีสาเหตุจากทั้งการเมืองภายใน หรือจากการแทรกแซงของประเทศมหาอำนาจจนมีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่าง ไทย กับ กัมพูชา ประเทศไทยจะจัดการกับปัญหาที่ยืดเยื้อนี้อย่างไร เพื่อรักษาอธิปไตยของชาติของชาติไว้ได้ต่อไปอย่างยั่งยืน

พ.อ. หญิง มนทิรา ยิ้มสมบุญ

อจ.ทก.วทบ.

อ้างอิง

1. <https://www.pptvhd36.com/news/%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B9%80%E0%B8%A1%E0%B8%B7%E0%B8%AD%E0%B8%87/24400> ชายแดนไทย-กัมพูชายังร้อน! ล่าสุดเผาศาลาไทยช่องบก ซื่ออะไรก็เกิดขึ้นได้
2. <https://www.youtube.com/watch?v=3wNiOxc65BE> Exclusive Talk | โต้เดือด ขนวน "กัมพูชา" ร้องเพลง hymn ไทย หวังยึดปราสาทเขมร ? | คุณข้ามซ้อต
3. <https://www.youtube.com/watch?v=aP96HoLdj7U> “เขมรเผาศาลาไทยที่ช่องบก” โดย ทพ.กรกต เกตุแก้ว ร้อยจูโจม 911 ชค.513 คปช.
4. https://www.sscthailand.org/uploads_ssc/07-02-51%20overlap-area%20between%20thai-cambodia.pdf เอกสารวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์ แนวทางการแก้ไขปัญหาข้อพิพาทบริเวณพื้นที่ทับซ้อนระหว่างไทย-กัมพูชา โดย พ.อ.ศักดิ์สิทธิ์ แสงชนินทร์ และ จ.ส.อ.หญิง ฐิติรัตน์ ศรพรหม

